

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.148/2017/4.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Hajdu Edit bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Kulcsár István ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Puskásné dr. Zorgel Enikő jogtanácsos

A per tárgya: munkáltató egészségsértése miatti
kárfelölősség

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.682/2016/3.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.314/2014/24.

Rendelkező rész

A Kúria a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.682/2016/3. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, egyebekben hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - 15 nap alatt - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. A 354.600 (háromszázötvennégyezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illeték az államot terheli.

A teljes mértékben pervesztes felperes pártfogó ügyvédjének díját az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2004. május 10-étől állt az alperes alkalmazásában rakodó munkakörben. 2004. június 24-én munkavégzés közben balesetet szenvedett, amelynek során jobb keze sérült.
- [2] 2010. április 23-án a felperes munkavégzés során bal lábával az úttest szélét szegélyező, abból kiemelkedő beton szegőre lépett, azon megcsúszott, elesett és bal térdre rándulását, húzódását állapították meg az orvosok. A két balesettel összefüggésben a felperes 12%-os össz-szervezeti egészségkárosodást szenvedett.
- [3] A munkáltató 2013. augusztus 26-án kelt intézkedésével a felperes munkaviszonyát megszüntette. Ennek indokolása szerint „munkaviszonyának felmondással történő megszüntetésére az Ön egészségügyi alkalmatlansága miatt került sor.

A P.K.Kft. F.E.SZ.2013. július 26-án kelt munkaköri orvosi alkalmassági véleménye alapján Ön a rakodó munkakör betöltésére egészségügyi szempontból nem alkalmas. Az alkalmassági vélemény kiadását és a szabadságon töltött időt követően a munkáltató - anélkül, hogy erre jogszabály erejénél fogva köteles lett volna - felajánlotta az Ön számára a hulladék-válogató munkakört, amelyet Ön elfogadott. Természetesen az új munkakör betöltésének megkezdése előtt is munkaköri alkalmassági vizsgálatot kért társaságunk, melyben Ön alkalmas minősítést kapott. 2013. augusztus 17. napján új munkakörének ellátására munkára jelentkezett, de még a munkavégzés megkezdése előtt közvetlen munkahelyi vezetőjével egyeztetve ismételt munkaalkalmassági vizsgálatot kért, amely a hulladék-válogató munkakör ellátására is alkalmatlannak minősítette. Ezt a dokumentumot Ön - az egymást követő négy munkaszüneti napot követően - 2013. augusztus 21. napján ismertette a munkáltatóval. A munkáltató 2013. augusztus 23. napjára végső egyeztetésre hívta be, ahol a munkáltató segítő szándékkal udvari munkás munkakör betöltésére tett javaslatot, melyhez szintén alkalmassági vélemény beszerzését kérte. Ön gondolkodási időt kért, majd 2013. augusztus 26. napján akként nyilatkozott, hogy ez a munkakör is olyan fizikai megterheléssel jár, amelynek ellátására Ön nem képes, újabb alkalmassági vizsgálat elvégzését sürgősségesnek tartja.

Mivel a munkáltatónál más, az Ön képzettségének, egészségi állapotának megfelelő üres álláshely nincs - a munkakörét pedig alkalmas munkaköri orvosi vélemény hiányában nem tudja ellátni - a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem". A munkáltató intézkedését a felperes keresettel nem támadta.

- [4] A felperes 2014. április 30-án megjelent a Ny. Járásbíróságon, ahol az egészségkárosodásával összefüggésben keresetlevelet kívánt benyújtani.

A felperes kereseti kérelme és az alperes védekezése

- [5] A felperes végleges keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2014. április 23-án munkavégzés közben elszenvedett balesetével ok-okozati összefüggésben 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és ennek kamata, valamint 2013. október 15-étől 2013. december 31-éig összesen 350.654 forint, 2014. január 1-jétől 2014. december 31-éig 1.756.488 forint, 2015. január 1-jétől 2015. március 31-éig összesen 439.122 forint elmaradt jövedelem (járadék), mint vagyoni kártérítés megfizetésére. Középarányos időponttól kamatot is igényelt. Perköltség iránt nem terjesztett elő kérelmet.
- [6] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

- [7] A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.314/2014/24. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.457.220 forintot elmaradt járadékként, mint vagyoni kártérítést ennek kamatával együtt. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az ítélet rögzítette, hogy a pártfogó ügyvéd díjának viselésére a felek pernyertességük-pervesztességük arányában kötelesek. Kötelezte az alperest illeték fizetésére is.
- [8] A bíróság ítélete szerint a felperes részéről előterjesztett 1.000.000 forint összegű nem vagyoni kártérítés bírói úton az elévülésre figyelemmel nem érvényesíthető. Utalt arra, hogy a baleset 2010. április 23-án következett be és a felperes első ízben igényét a bíróság előtt 2014. április 30-án érvényesítette. Az elmaradt jövedelem mint vagyoni kártérítési követelés a három éves elévülési időn belül érvényesíthető, tekintettel arra, hogy a munkáltató az Mt. 186. § (3) bekezdése szerinti kötelezettségének nem tett eleget.
- [9] A munkáltató részéről nem került bizonyításra, hogy amikor 2010. április 23-án a baleset megtörtént, abban a munkavállaló vétkesen közrehatott volna.
- [10] A bíróság rögzítette, hogy a felperes nem tett eleget a kárenyhítési kötelezettségének. Ennek megfelelően az alperes jogi képviselője által becsatolt és a felperes által is elfogadott hulladék-válogató munkakörrel egyező udvari munkás munkakörre vonatkozó táblázat szerinti adatokat vette alapul a bíróság a munkavállaló elmaradt jövedelmének megállapítása során.
- [11] A felek fellebbezése folytán eljáró Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.682/2016/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperes által fizetendő vagyoni kártérítés összegét leszállította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felperest perköltség viselésére, míg az alperest illeték fizetésre.
- [12] A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint az elsőfokú bíróság a jogvita érdemi elbírálásához szükséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékok figyelembevételével és mérlegelésével a

tényállást a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően helyesen állapította meg.

- [13] Alaptalannak találta a felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét elévülésre hivatkozással elutasító döntés elleni fellebbezést, mivel az elévülés nyugvásának szempontjából nem annak van jelentősége, hogy a felperesnek mikor jutott tudomására sérülésének végleges jellege, hanem annak, mikor szerzett ismeretet arról, hogy az alperesnél végzett munkája során bekövetkezett balesete miatti térsérülése korlátozza a munkalehetőségét (nehéz fizikai munka), akadályozza eddigi munkakörének ellátását.
- [14] A beszerzett bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a balesetet követően a felperes négy-öt hónapig keresőképtelen állományban volt, folyamatosan kezeléseken vett részt, ezt követően nyolc hónapig még rakodói munkakörében tovább dolgozott, majd ismételten a baleseti térsérülése okán keresőképtelen állományba került. Újbóli munkába állásakor azonban 2013. július 25-én az üzemorvos rakodói munkakör ellátására alkalmatlannak minősítette, majd 2013. augusztus 18-án hulladék-válogatói munkakörben is alkalmatlanná nyilvánította és munkáltatója 2013. augusztus 26-án egészségügyi indokokra hivatkozással munkaviszonyát megszüntette. Mindezek alapján a felperes már az üzemorvosi alkalmatlanság megállapításakor, de legkésőbb munkaviszonyának megszüntetésekor tudomást szerzett arról, hogy a munkahelyi balesetének bekövetkeztében kialakult térsérülése a nehéz fizikai munkavégzésében korlátozza.
- [15] Az orvosszakértői vélemény szerint a felperes térsérüléséből adódó egészségkárosodás a baleset időpontjától, 2010. április 23-ától véleményezhető, azonban a felperes 2013. augusztus 26-áig nem rendelkezett teljes körű információval kártérítési igényének érvényesítéséhez, mert nem tudta, hogy egészségének károsodása a nehéz fizikai munka végzésében addigi munkakörének betöltésében akadályozza. Ezért az elévülés legkésőbb 2013. augusztus 26-áig nyugodott.
- [16] Az 1992. évi XXII. tv. (régi Mt.) 11. § (3) bekezdése alapján ezen időponttól számított hat hónapon belül a felperesnek érvényesítenie kellett volna nem vagyoni kártérítési igényét, amely legkésőbb 2014. február 26-án eltelt. Keresetét azonban 2014. április 30-án terjesztette csak elő, ezért helyes az elsőfokú bíróság által levont jogkövetkeztetés, miszerint a nem vagyoni kártérítési igény elévült.
- [17] Alaptalan a felperesnek a vagyoni kártérítési összeg felemelésére vonatkozó igénye. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az Mt. 182. § c) pontját. Ebből következően nem volt tekintettel arra, hogy udvari munkás munkakörben milyen jövedelmet érhetett volna el a felperes és tévesen nem a rakodói munkakörben elért és udvari munkás munkakörben elérhető jövedelem különbözetének összegére, hanem a rakodói munkakörben elért teljes elmaradt jövedelem megtérítésére kötelezte az alperest. Ezért e körben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes védekezése

- [18] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását” kérte oly módon, hogy kötelezze a Kúria az alperest 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére, vagyoni kártérítésként pedig 2.546.264 forint megtérítésére kamatokkal együtt. Kérte továbbá az alperes perköltségben való marasztalását.
- [19] A felperes álláspontja szerint az eljáró bíróságok a tényállást részben nem megfelelően állapították meg, abból nem megfelelő következtetést vontak le, így döntésük a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértése miatt jogszálysértő.
- [20] A per elbírálása szempontjából alkalmazandó régi Mt. alapján meg kell téríteni a munkavállalónak azt a kárát is, amely nem vagyoni kár. Az ezzel összefüggő igény elévülése 2014. április 3-áig nyugodott. Ekkor volt az NRSZH-nál egy orvosi szakértői vizsgálat, amikor megállapították, hogy sérülésének jellege végleges. Ekkor ismerte fel, hogy a jövőben nehéz fizikai munkát nem tud végezni. Ebből adódóan eddig az időpontig a felperes igénye menthető okból nem volt érvényesíthető, így a régi Mt. 11. § (3) bekezdése alapján az akadály megszűnésétől számított hat hónapon belül volt az igény előterjeszthető, amire sor került.
- [21] A felperesi álláspontja szerint az eljáró bíróságok a kárenyhítési kötelezettségről is téves következtetést vontak le. A felajánlott hulladék-válogató munkakörre nézve az üzemorvos 2013. augusztus 16-án „nem alkalmas” minősítést állapított meg. Az a tény, hogy az ÁNTSZ szakvéleménye alapján ez az alkalmassági vélemény nem volt jogszerű, nem írható felperes terhére, ugyanis erre csak a per folyamán került sor. Az udvari munkás munkakör esetében a foglalkoztatás valamennyi körülményét nem tisztázták, így annak elfogadásáról felelősen a felperes nem dönthetett. Ebből adódóan kárenyhítési kötelezettségét nem szegte meg, ezért a rakodó munkakörben elérhető munkabére figyelembevételével indokolt megállapítani a vagyoni kártérítés összegét.
- [22] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult.
- [23] Hivatkozása szerint mindkét eljáró bíróság egyezően állapította meg hivatalból, hogy elévülés miatt a nem vagyoni kártérítési igény nem érvényesíthető. A másodfokú bíróság az elévülés nyugvását figyelembe vette és annak legvégső határát azon időpontban állapította meg, amikor a felperes számára nyilvánvalóvá vált, hogy a károsodás korlátozza a munkaköre ellátásában.
- [24] A felmondást megelőző rövid időszakban a felperes végig arra hivatkozott, hogy nem képes nehéz fizikai munkát végezni. Végül is ez vezetett a munkaviszony megszüntetéséhez. Nem valós tehát az a felperesi álláspont, hogy csak az NRSZH vizsgálatakor ismerte fel, hogy sérülése végleges, hiszen az egészségügyi alkalmatlanság

miatti munkaviszony megszüntetést maga is kívánva éppen abban a reményben ment el a szakértő szervhez, hogy az részére jövedelemkiegészítő támogatást állapítson meg.

- [25] A tényekből látható, hogy a munkavállalónak érdekében állt a munkaviszony megszüntetése, az számára megfelelt. Erre utalt, hogy a felmondást nem támadta meg, ezért helyes az a bírói álláspont, ami az elévülés nyugvása szempontjából a felmondást tekinti a tudomásszerzés legkésőbbi időpontjának.
- [26] A felajánlott munkakörökkel a munkáltató a munkavállaló kárát akarta csökkenteni, de ezzel ő nem élt. Ennek épp a kárenyhítés miatt van jelentősége. Mivel a munkáltató szerint a hulladék-válogató és az udvari munkás munkakörre a munkaviszony megszüntetésekor egyaránt alkalmas volt a munkavállaló, de a foglalkozás-egészségügyi vizsgálat az ő okán nem állt rendelkezésre, a perben szakértői vélemény megállapítására kellett hagyatkozni. Nem állapítható meg a munkáltató terhére olyan vagyoni kártérítés, amely a munkavállaló pozitív hozzáállása, kárenyhítési kötelezettségének teljesítése esetén nem merült volna fel.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [27] A felülvizsgálati kérelem nem magalapozott.
- [28] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [29] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyt konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti [1/2016. (II.15.) PK vélemény 4-6.] A felperes felülvizsgálati kérelmében a Pp. 206. §-át jogszabálysértésként felhívta, ebben a körben azonban érdemi előadását nem terjesztette elő, így az nem volt vizsgálat tárgyává tehető.
- [30] Az Mt. 11. §-ának (3) bekezdésére hivatkozás és érvelés megfelel a törvényi előírásoknak, ezért az erre alapított jogszabálysértést a Kúria vizsgálta.
- [31] A másodfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy a felperes legkésőbb 2013. augusztus 26-áig nem rendelkezett teljes körű

információval, nem volt tisztában azzal, hogy nehéz fizikai munka végzésében akadályozva van, ezért az elévülési idő legkésőbb 2013. augusztus 26-áig nyugodott.

- [32] A régi Mt. 11. § (3) bekezdése alapján ezen időponttól számított hat hónapon belül a felperesnek érvényesíteni lehetett volna vagyoni kártérítési igényét, amelynek nem tett eleget. Keresetét 2014. április 30-án, az elévülési időn túl terjesztette elő.
- [33] A felperes felülvizsgálati kérelmében alaptalanul állította, hogy az elévülés a 2014. április 3-áig nyugodott, mivel ekkor volt az NRSZH-nál orvosszakértői vizsgálaton, amely megállapította sérülése végleges jellegét. Az elévülés az igény esedékessé válásával kezdődik, ez pedig semmiképpen sem igazodhatott az orvosszakértői vizsgálatához, így a felperes ezen felülvizsgálati kérelme alaptalan.
- [34] A felperes felülvizsgálati kérelmében arra is hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok téves következtetésre jutottak a felperes kárenyhítési kötelezettségével összefüggésben. Ebben a vonatkozásban azonban jogszabálysértést nem jelölt meg, így ezen érvelés nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak. Ezért a jelen eljárásban nem volt mód ezen kérdéssel foglalkozni.
- [35] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, egyebekben hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Záró rész

- [36] A felperest terhelő perköltség viselési kötelezettség a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapult.
- [37] A felperest megillető munkavállalói költségkedvezményre tekintettel a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján.
- [38] A pervesztes felperes pártfogó ügyvédjének díját az állam viseli (2003. évi LXXX. törvény 15/A. § (2) bekezdés).
- [39] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. február 21.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Nné

tisztviselő